

BOEKBESPREKINGEN **COMPTES RENDUS**

Roger-A. BLONDEAU. **Palfijn. Een Vlaams heelmeeester in de 17de en 18de eeuw.** Lannoo, Tielt. 1987. ISBN 90 209 3057 5. 249 blz., ingebonden. 895 BEF.

Dit boek is opgesteld in een boeiende, vlotte stijl, kenmerkend voor de auteur, die reeds verscheidene wetenschapshistorische werken gepubliceerd heeft van een zeer degelijk niveau. Het handelt over veel meer dan alleen Palfijn: er is een inleiding over wat er vooraf gebeurde in het algemeen en in de medicinale wereld in 't bijzonder. Ook het hele leven van Palfijn is doorweven met de namen en de activiteiten van illustere tijdgenoten. Bovendien komen op het einde van het boek nog kort verscheidene aspecten aan bod die verband houden met Palfijn, maar die dateren van jaren, soms meer dan een eeuw, na het overlijden van Palfijn in 1730. Achteraan in 't boek zijn, in kleine druk, talloze brieven opgenomen, niet in handschrift, maar wel in de taal waarin ze opgesteld werden. In het boek zelf leest men deze teksten in modern Nederlands. Deze werkwijze heeft het nadeel dat er tweemaal bijna hetzelfde opgenomen is, maar het grote voordeel van de vlotte leesbaarheid, zeker voor wie niet geoefend is in het lezen van oude teksten; en aan een zekere volledigheid voor de kenner is ook voldaan. Er zijn ook een pak noten en referenties achteraan in het werk, alsook een personenregister. Wat men ook bijzonder kan appreciëren is een chronolo-

gisch overzicht (3 blz.), zodat men snel wegwijs wordt, zeker als men later het boek terug ter hand neemt.

Prof. em. Dr. Michel Thierry, de befaamde gynaecoloog en wetenschapshistoricus, heeft zijn documentatie ter beschikking gesteld van de auteur, het werk nagelezen op de medisch-technische aspecten en een lovend voorwoord geschreven.

Het belang van Palfijn blijkt duidelijk veel groter te zijn dan alleen de verlostang die hem beroemd maakte omdat hij ze niet geheim hield. Palfijn heeft heel wat werken geschreven als barbierchirurgijn, die vele decennia na zijn dood nog invloed hadden. Zijn bijdrage over de sinusholten, over aaneengegroeide tweelingen, over cataract en glaucoom, enz. zijn absoluut te weinig gekend en gewaardeerd.

De echte medicus of chirurg zal waarschijnlijk vinden dat er nog iets te weinig anatomische details en technische aspecten opgenomen zijn in dit overigens vrij volledige en voortreffelijke werk. Hoe dan ook, ze hebben hier een uitstekende handleiding en wegwijzer, die hen toelaat snel aan hun trekken te komen als ze dat willen. Het werk is verlucht met heel veel figuren, copieën van titelpagina's van medische en andere werken, zowel van Palfijn als van andere meesters. Zeer verzorgd in alle aspecten.

D.K. Callebaut